

μχνιφέστο θα είδε μέσα κεῖ (σελ. 31 τῆς 7ης γερμ. ἐκδόσεως, Βερολίνο 1909) πῶς : «οἱ νόμοι, ἡ ἠθική, ἡ θρησκεία εἶναι γι' αὐτὸν (τὸν προλετάριο) τρεῖς ἀστικές προλήψεις, ποὺ πίσω ἀπ' αὐτὲς κρύβονται ἄλλα τόσα ἀστικά συμφέροντα». φυσικά, πῶς θὰ μπορέσει ὁ ἐργάτης νὰ ξεσκαδωθεῖ ἀπ' τὴν ἐκμετάλλευσή τοῦ κεφαλαίου τῇ στιγμῇ ποὺ δὲ νοιώσει τὸ ἀπλούστατο αὐτό, πῶς τὰ μέσα ποὺ εἶχε ὡς τώρα στὰ χέρια τῆς ἡ πλουτοκρατίας γιὰ νὰ τὸν ἐκμεταλλεῖται πρέπει νὰ τῆς τὰ πάρει καὶ τὰ μέσα αὐτὰ εἶναι οἱ νόμοι τῆς, ἡ ἠθική τῆς, ἡ θρησκεία τῆς; Θὰ πεῖ ὅμως αὐτὸ ἀθεῖα; Δὲ θὰ ἔπρεπε τότε, ἀντὶς νὰ λέν πῶς ἡ θρησκεία εἶναι ἰδιωτική τοῦ καθενὸς δουλειά, νὰ ὁρίσουν πῶς σοσιαλιστὲς εἶναι μόνον ὅσοι δὲν πιστεύουν σὲ θεό; (*) Νὰ λοιπόν, ἐργάτες, ποιοὶ εἶναι οἱ «ἀμαθεῖς πολιτικοί σας καὶ καλοθελητᾶδες, ποὺ οὔτε οἱ ἴδιοι ξέρουν τί τοὺς γίνεται καὶ τὸ μόνον ποὺ καλοξέρουν εἶναι πῶς δὲν ἔχουν συνείδηση», νὰ ποιοὶ σᾶς προβάλλουν τοὺς διάφορους μπαμποῦλες γιὰ νὰ σᾶς φοβίσουν. Ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς θρέφετε σὰ φεῖδια μέσ' στὸν κόρφο σας, ἐκεῖνοι ποὺ ζοῦν **γιατὶ τοὺς ζεῖτε**.

(Στ' ἄλλο φύλλο τελιώνει)

A. ΤΡΑΝΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Ε. Φωτ. Κέρκυρα. Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. Μ. Πρ. Στείλε μας κι ἂν εἶναι καλὰ θὰ δημοσιευτοῦνε. — κ. Μ. Ζαμ. Ἀθαν. Θὰ δημοσιευτοῦνε. Ἡ χρονιάκη συντρομὴ τοῦ «Νουμά» εἶναι 12,50 δρ. καὶ προπλερώνεται. — κ. Γ. Στ. Ἡράκλειο. Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε.

Σ' ὅσους φίλους μᾶς γράφουνε νὰν τοὺς στέλνουμε τὸ «Νουμά», ἀναγκάζομαστε νὰ παρατηρήσουμε πῶς μᾶς εἶναι ἀδύνατο νὰν τὸν στέλνουμε χωρὶς προπλερωμῇ. Ὡς πρὸς αὐτὸ ἡ ἀπόφασή μας εἶναι τελιωτική.

* Τὰ ἴδια βλέπουμε καὶ στὸν καθημερινὸ σοσιαλιστικὸν τύπο· ἔχω πρόχειρο ἓνα ἄρθρο «Χριστιανισμὸς καὶ σοσιαλισμὸς» δημοσιευμένον στὸ Volksblatt τῆς Χάλλης ἀριθ. 117 τῆς 22 τοῦ μήν. 1910, ὅπου γράφεται : «ὁ σοσιαλισμὸς στεκόντανε ἀνέκαθεν στὸ σίγμα, πῶς χριστιανικὴ πίστις, ὅσο δὲν ἔρχεται σ' ἐχτρικὴ ἀντίθεσιν μετὰ τῇ σοσιαλιστικῇ τάσει γιὰ καλλιτέρεψιν τῶν ὄρων ἐκτὸς τῆς ζωῆς, δὲν εἶναι διόλου ἀσύμβατος μετὰ τὸ νὰ εἶναι κανεὶς σοσιαλιστής. Ἡ σοσιαλιστικὴ ἀντίληψις δὲν εἶναι ἐχτρικὴ τοῦ χριστιανισμοῦ ἀπολύτως, μὰ μόνον ἐκείνης τῆς πάστας τοῦ χριστιανισμοῦ ποὺ ἀπαγορεύοντας κάθε ἐλεύτερη σκέψιν τοῦ πολίτη κάνει τοὺς ὁπαδούς τῆς τυφλὰ ὄργανα τῆς κρατουμένης τάξεως». Νὰ ποὺ βρίσκεται ἡ θρησκευτικὴ πρόληψις!

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ,

ΑΠΟΠΕΙΡΑ ΜΠΑΡΜΠΑΣΑΙΝΑΣ. — Ἐκεῖ κάτω στὸ Μωριά φαίνεται πῶς ἀκόμα οἱ ἀθροῦποι ὀνειρεύονται, μὲ ἀνοιχτὰ τὰ μάτια, Μπαρμπάσαινες καὶ Παπαστασινούς. Κ' ἔγινε τώρα τελευταῖα μιὰ ἀπόπειρα Μπαρμπάσαινας στὸν Πύργο κι ἄλλοι γιὰ νὰ ρήξουν τὴν Ἐνιαία, ἴσως καὶ τὴν Κυβέρνηση (ὅπως συνέβαινε ἄλλοτε) καὶ ἡ ἀπόπειρα δὲν πέτυχε, γιὰτὶ ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ἀνοησίαν νὰ πιστεύει πῶς τὸ Κράτος γιὰ νᾶναι Κράτος κι ὄχι καταραγιά τῆς Δεξαμενῆς πρέπει νὰ δείχνει κάπια γροθιά καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ τὴν κατεβάξει μὲ ὀρεινὴ ἀδιαφορώντως πόσα κεφάλια θὰ σπάσει.

Ὅσοι λαχταροῦνε καὶ λιμπίζονται τὰ περασμένα, στραβομουτσουιάζουνε μὲ τὰ τέτια κυβερνητικὰ φερσίματα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ μερικοὶ ποὺ τὰ περασμένα τᾶναθυμιοῦνται μὲ φρίκη καὶ μὲ ἀηδία. Καὶ οἱ τελευταῖοι, ὅσο κι ἂν εἶναι ἐπιφυλαχτικοὶ γιὰ μερικὲς κυβερνητικὰς πράξεις, χεροκροτοῦν ὁλόψυχα τὴν Κυβέρνηση γιὰ τὴν ἀντρίκια πολιτικὴ τῆς.

—><—

ΙΣΑΜΕ ΚΕΙ... — Ἐρχεται σήμερον τὸ Κράτος καὶ δικαιώνει τοὺς σταφιδάδες τοῦ Μωριά. Ναί, τοὺς λέει, ἔχετε δίκιο. Ἡ Ἐνιαία σᾶς κλέβει. Κι ἀφοῦ σᾶς κλέβει, ἔχετε κάθε δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθεῖτε. Σηκωθεῖτε λοιπόν, κάντε συλλαλητήρια, σηκώστε μαῦρες σημαῖες, ρήξτε ἀκόμα κι ἄσφαιρες ντουφεκιές. Μὰ ἴσαμε κεῖ καὶ μὴ παρέχει. Τὸ δίκιο σας δὲ θὰν τὸ πάρετε μὲ τὸ χέρι σας· θὰν τὸ πάρετε μὲ τὸ Νόμο. Καὶ γὰρ τὸ Κράτος δὲ θὰ σᾶς τὸ συχωρέσω ποτὲ νὰ μπῆτε πάνου ἀπὸ τὸ Νόμο καὶ νὰ τὸν καταβαλὲτε. Ἀμα θελήσετε νὰ μπῆτε ὅξω ἀπὸ τὸ Νόμο, σὺν ὅξω ἀπὸ τὸ Νόμο θὰ σᾶς μεταχειριστῶ καὶ γώ.

—><—

ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ. — Αὐτό, θαρροῦμε, εἶναι κάπια λογική. Ἐρχεται ὅμως ἡ ἄλλη λογική, ἡ ἀντιπολιτευόμενη, καὶ σοῦ λέει :

— «Εἶναι ἐγκληματικὴ ἀληθῶς, ἡ Κυβερνητικὴ ἐνέργεια, ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀπ' ἐνὸς διὰ τῆς βεβαιώσεως πρὸς τοὺς σταφιδοπαραγωγούς ὅτι ἀδικοῦνται καὶ κλέπτονται ὑπὸ τῆς «Ἐνιαίας», ἀπ' ἐτέρου διὰ τῆς συγκεντρώσεως στρατευμάτων...» («Ἐφημερίς» 14 Αὐγούστου, σελ. 1, στήλ. 1).

Δηλαδή, ξέρετε τί ζητάει ἡ τέτια λογική; Οὔτε

πολύ ούτε λίγο, να σηκώσει και ο κ. Βενιζέλος μια μαύρη σημαία και να μπει επικεφαλής της Πυργιώτικης ή της Καλαματιανής διαδήλωσης, φωνάζοντας «Θάνατος στην Ένιαία!»

ΤΑ ΞΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ. — Νά, και μια τρισευρεμένη έκβιασούλα. Οί μέτοχοι της Ένιαίας διαδίδουν με τρόπο, μέσο του τύπου πάντα, πώς η Κυβερνητική επέμβαση θαναγκάσει τους ξένους κεφαλαιούχους να ποσούρουν τον παρά τους από την Έταιρία κ' έτσι «τα ξένα κεφάλαια θα φυγαδευθούν» και η Ένιαία θα ναυαγήσει.

Πολύ κακή δούλεψη κάνουνε στα ξένα κεφάλαια οί κύριοι αυτοί, αφού τα παρουσιάζουν τόσο άτιμα, πού θέλουν πάντα να κλέβουν κι άμα τα μποδίσει κανείς απ' αυτή την τίμια δουλιά τους, άμέσως φυγαδεύονται.

Δέν πάνε στον άγύριστο.

ΟΥΤΕ ΝΤΟΥΖΙΝΑ. — Τό πολύ πολύ δέκα. Όχι παραπάνου. Μά φανατικοί, αποφασισμένοι, άκούραστοι. Και σί δέκα αυτοί βαστάξανε την Ίφιγένεια, χεροκροτώντας άδιάκοπα, ζητωκραυγάζοντας, χαλμώντας τον κόσμο. Δέκα, κι όμως με τον ένθουσιασμό τους τον άγιο σά' άμέτρητο άσκέρι φαντάξανε στο πλήθος. Και πνίξανε τις άποδοκιμασίες και τις σφυριξιές των άνίδεων, και σώσανε το έργο, και τραβήξανε τον κόσμο με το μέρος τους και κερδίσανε τη μάχη και νικήσανε.

Οί γλωσσαμύντορες τό φυσάνε τώρα και δέν κρυώνει. Τα λέμε μεθαύριο με την Τρισεύγενη, φοβερίζουνε. Όψώμεθα εις Φιλίππους. Ή ώρα ή καλή. Σώνει οί δημοτικιστάδες να νιώσουν τη δύναμή τους και νάν τη χρησιμοποιήσουνε.

ΟΧΙ ΤΖΑΜΠΑΤΖΗΔΕΣ. — Ναί, βρέ παιδιά. Έτσι μοναχά θάν τό πάrouμε τό Ζήτημα. Παίζεται ένα έργο δημοτικιστικό στο θέατρο; Να πηγαίνουμε ύλοι μας, νάν τό θεωρούμε χρέος μας αυτό, να τρέχουμε πατείς με πατώ σε και να γιομίζουμε τό θέατρο.

Μά πρώτα να περνάμε κι από τό ταμείο και να πλερώνουμε τό εισιτήριό μας. Ναί. Νάν τό ΠΛΕΡΩΝΟΥΜΕ. Τότε παίρνουν κουράγιο κ' οί θεατρώνηδες κι ανεβάζουνε έργα πού βοηθάνε τον άγώνα μας. Όσο μάς βλέπουν τζαμπατζήδες αποκαρδιώνονται. Μας σιχαίνονται κιόλας. Ξέρετε τί έλεγε ή Μαρίκα ύστερ' από τη δεύτερη παράσταση της Ίφι-

γένειας;... Χρυσά λόγια, μά τόπο δέν πιάνουνε. Ή αλήθεια είναι πώς ή δεύτερη της Ίφιγένειας έπρεπε να πιάσει παράδες, δημοτικιστικούς παράδες. Και τότε θα γινότανε και τρίτη και τέταρτη. Και τότε ή νίκη θάτανε τελιωτική πιά.

Μά κακοσυνειθίσαμε στο τζαμπατζιλίκι όλοι μας. Τζάμπα βιβλία, τζάμπα φημερίδες, τζάμπα θέατρο. Αύριο θα ζητήσουμε τζάμπα κι όλα τα χρειαζούμενα για τη ζωή μας.

Και ταυγά, τό ξέρετε, μόνο με μπογιά βάφονται.

ΣΤΟΤ "ΝΟΥΜΑ,,

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

πουλιούνται τάνόλουθα βιβλία προς ΜΙΑ δραχμή τό

έξόν από όσα είναι σημειωμένα με άλλες τιμές

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ, «Ή Ματιά». — «Άγκάθια και Τριδόλοι» (2η έκδοση). — ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΔΗ, «Ο Μέγ' Άλέξαντρος». — ΒΑΣΙΛΕΥΣΗ, «Δόξα και Ζωή». — ΗΑΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ, «Δάφνης και Χλόη» του Λέγγου. (μετάφρ.). — «Τίμωνας ο Μισάνθρωπος» του Λουκιανού (μετάφρ. λ. 50). — «Ο Προσκυνητής». — ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ, «Τά Τραγούδια του Άπρίλη» (δρ. 2). — Π. Σ. ΔΕΛΤΑ «Στοχασμοί περί της ανατροφής των παιδιών μας» (λ. 50). — «Για την Πατρίδα — Ή καρδιά της Βασιλοπούλας» (δρ. 3,50). — «Παράμυθι δίχως όνομα» (δρ. 3,50). — «Τόν καιρό του Βουλγαροκτόνου» (τόμοι 2, δρ. 4,50). — ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Από τον Κόσμο του Σαλονιού». — ΑΡΙΓΓΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Φυλλάδες του Γεροδήμου». — ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, «Νησιώτικα Τραγούδια». — Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ, «Τά Γεωργικά του Βεργίλιου» (λ. 50). — «Σακούνταλα» του Καλλιμάχα (δρ. 1). — ΙΔΑ, «Σαμοθράκη» δρ. 2). — Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ, «Τά Τραγούδια του Στρατιώτη» (λ. 10). — ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ, «Τό Βιολί». — ΑΛΕΞ. ΜΑΡΠΟΥΤΖΟΓΛΟΥ «De Profundis» του O. Wilde (δρ. 2). — ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ «Δηγ. του Δελινοού» (δρ. 2). — «Οί νεκροί της ζωής» (δρ. 2). — «Στό Άλμπουρο» (δρ. 2). — ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ, «Ο έμπορος της Βενετίας» (Β' έκδοση). — ΑΛΕΞΑΝΤΡΑΣ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ, «Άθρόπινος Μηχανισμός». — ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ, «Τά Παλιά και τά Καινούργια». — ΖΗΣΙΜΟΥ ΣΙΔΕΡΗ, «Ο Αίας» του Σοφοκλή (μετάφρ.). — ΗΑΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ, «Πλουτάρχου: Περί Παιδων Άγωγής» (μετάφρ.). — ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΦΑΝΗ, «Μπουμπούκια». — Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ (δράματα): «Ζωντανό και Πεθαμμένο», — «Ο Άσωτος», — «Οί Άλυσίδες» (δρ. 2). — ΜΕΝΟΥ ΦΙΑΝΤΑ «Από τους Θρύλους των Αίωνων», — «Γραμματική της Ρωμαϊκής Γλώσσας» (Α' έκδοση) και Β' έκδοση, τόμοι 2 (δρ. 5). — Ζ. ΦΥΤΙΑΗ, (δράματα): «Τό Έκθετο», — «Δίχως Άκρογιάλι», — «Χτισμένο στον Άμμο». — ΦΩΤΗ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗ «Τό Γλωσσικό Ζήτημα». — «Στή Φοιτητική Συντροφιά» (λ. 50). — ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ, «Μελάχρα».

Για τό έξωτερικό, λ. 25 παραπάνου δ κάθε τόμος.

ΤΟΜΟΙ περασμένοι του «ΝΟΥΜΑ» (έξόν από τον πρώτο πού δέν υπάρχει κανένα του άντίτυπο) πουλιούνται δρ. 12,50 ο ένας για την Ελλάδα και φρ.χρ. 12,50 για τό έξωτερικό.